

การฝึกยกระดับฝีมือ

หลักสูตร ช่างเครื่องประดับ (ระดับอัญมณี)

(Gemstone Setter)

รหัสหลักสูตร 1020015040101

สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 13 กรุงเทพมหานคร

กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

ผู้อนุมัติหลักสูตร	นางศิริลักษณ์ ฮั่วรุ่งเรือง ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 13 กรุงเทพมหานคร	
วันที่อนุมัติ...../...../.....	จำนวน....6...แผ่น	ปรับปรุงครั้งที่/2565...

การฝึกยกระดับฝีมือ
หลักสูตร ช่างเครื่องประดับ (ระดับอัญมณี)
(Gemstone Setter)
รหัสหลักสูตร 1020015040101
สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 13 กรุงเทพมหานคร
กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

1. วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และมีความพร้อมทั้งด้านร่างกายจิตใจ ตลอดจนมีทัศนคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพ โดยสามารถ

- 1.1 มีความรู้เกี่ยวกับคุณสมบัติของอัญมณีแต่ละชนิดที่ใช้ประดับบนตัวเรือน
- 1.2 มีความรู้กรรมวิธี การปฏิบัติงานในการประดับอัญมณีในรูปแบบต่างๆ ได้
- 1.3 มีความรู้และสามารถใช้งานเครื่องมืออุปกรณ์ และดูแลจัดเก็บรักษาได้
- 1.4 นำความรู้ หรือทักษะที่ได้รับไปใช้ในการปฏิบัติงานหรือพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ระยะเวลาการฝึก

ผู้รับการฝึกจะได้รับการฝึกทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ โดยหน่วยงานสังกัดกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ระยะเวลาการฝึก จำนวน 30 ชั่วโมง

3. คุณสมบัติของผู้เข้ารับการฝึก

- 3.1 มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป
- 3.2 ประชาชนทั่วไป ที่มีความสนใจในเรื่องช่างเครื่องประดับ (ระดับอัญมณี)
- 3.3 พื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ ในสาขาอาชีพช่างประดับอัญมณีโดยต้องมีพื้นฐานสาขางานประดับอัญมณีเทคนิคใดเทคนิคหนึ่งมาก่อนใน 4 เทคนิค คือ งานฝังไขปลาก งานฝังหนามเตย งานฝังลือคและงานฝังหุ้ม
- 3.4 เป็นผู้มีร่างกายแข็งแรง ไม่เป็นโรคติดต่อร้ายแรง และสามารถเข้ารับการฝึกได้ตลอดหลักสูตร

4. วุฒิบัตร

ชื่อเต็ม : วุฒิบัตรพัฒนาฝีมือแรงงาน หลักสูตร ช่างเครื่องประดับ (ระดับอัญมณี)

ชื่อย่อ : วพร. ช่างเครื่องประดับ (ระดับอัญมณี)

ผู้รับการฝึกต้องมีระยะเวลาการฝึกอบรมตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 และผ่านการประเมินผลทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติรวมกันตามเกณฑ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 จึงจะถือว่าผ่านการฝึก และได้รับวุฒิบัตรจากกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

5. หัวข้อวิชา

รหัส	หัวข้อวิชา	ชั่วโมง	
		ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1020430301	จรรยาบรรณวิชาชีพและเทคโนโลยีงานระดับอัญมณี	1	-
1020430302	ความรู้เกี่ยวกับอัญมณีโลหะมีค่าและการดูแลรักษา	1	-
1020430303	การใช้และการบำรุงรักษาอุปกรณ์เครื่องมือและความปลอดภัย	1	1
1020430304	การประดับอัญมณีแบบไข่มุกพลาสติก	-	11
1020430305	การประดับอัญมณีแบบฝังหนามเตย	-	3
1020430306	การประดับอัญมณีแบบฝังลึอก	-	6
1020430307	การประดับอัญมณีแบบฝังหุ้มขอบ	-	3
1020419901	การวัดและประเมินผล	1	2
รวม		4	26
		30	

6. เนื้อหาวิชา

1020420301 จรรยาบรรณวิชาชีพและเทคโนโลยีงานระดับอัญมณี (1 : 0)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกมีความรู้เกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพและเทคโนโลยีงานระดับอัญมณี ด้วยเหตุที่สาขาอาชีพนี้ ใช้วัสดุที่มีมูลค่าสูงตั้งแต่อัญมณีและโลหะมีค่า การมีจรรยาบรรณที่ดีในการประกอบอาชีพด้วยความซื่อสัตย์สุจริตจึงเป็นเรื่องสำคัญยิ่งของผู้ประกอบอาชีพในสาขานี้และเพื่อให้ผู้ปฏิบัติในสาขาช่างประดับอัญมณีได้การเรียนรู้ภาพรวมของรูปแบบในการจับยึดอัญมณีในเทคนิคต่างๆที่มีอยู่

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับจรรยาบรรณทางวิชาชีพ ตั้งแต่การเห็นความสำคัญของสายอาชีพ การดำรงตนอยู่บนความดีงาม มีความซื่อสัตย์สุจริต ความมานะอดทน และความรับผิดชอบต่อตนเองและหน้าที่ที่ตนเองได้รับ อยู่ในระเบียบวินัยที่ดี ใฝ่หาความก้าวหน้า และเรียนรู้เข้าใจในรูปแบบวิธีการของการประดับอัญมณีในเทคนิคต่างๆ

1020420302 ความรู้เกี่ยวกับอัญมณีโลหะมีค่าและการดูแลรักษา (1 : 0)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้เกี่ยวกับวัสดุมีค่าที่นำมาประกอบเป็นเครื่องประดับ ตั้งแต่ชนิดและคุณสมบัติของอัญมณี และโลหะมีค่าชนิดต่างๆ รวมถึงการดูแลรักษา

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับชนิดและสมบัติของอัญมณีชนิดต่างๆ เบื้องต้น เรียนรู้เข้าใจในโลหะมีค่าชนิดต่างๆ ที่นำมาผสมและประกอบเป็นตัวเรือนรูปพรรณเครื่องประดับ เรียนรู้เข้าใจในลักษณะโครงสร้างส่วนต่างๆ ของตัวเรือนรูปพรรณเครื่องประดับ และการดูแลรักษาในขณะปฏิบัติงาน

1020420303 การใช้และการบำรุงรักษาอุปกรณ์เครื่องมือและความปลอดภัย (1 : 1)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้และทักษะเกี่ยวกับประเภทของเครื่องมือเครื่องจักรและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ประโยชน์ของเครื่องมือเครื่องจักร การใช้อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องจักรที่ถูกต้องวิธีความปลอดภัยจากการใช้เครื่องมือเครื่องจักร และการดูแลบำรุงรักษา

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับเครื่องมือเครื่องจักรและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน วิธีการใช้และการเลือกใช้เครื่องมือเครื่องจักรให้เหมาะสมกับหน้างาน การบำรุงรักษาเครื่องมืออุปกรณ์ การใช้เครื่องมืออุปกรณ์อย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพ

ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้เครื่องมือเครื่องจักรที่จำเป็นในขั้นตอนการปฏิบัติงาน การประยุกต์ตัดแปลงเครื่องมืออุปกรณ์ให้เหมาะสมกับแต่ละลักษณะงาน การดูแลรักษาสภาพของเครื่องมืออุปกรณ์ ความระมัดระวังในการใช้วัสดุและเครื่องมืออุปกรณ์ให้มีความปลอดภัย

1020420304 การประดับัญมณีแบบไขพลาสติก (0 : 11)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีทักษะในการกำหนดเนื้อโลหะที่จะจับยึดเม็ดัญมณีทรงกลมในลักษณะเป็นตุ่มโลหะเม็ดเล็กๆ เหมือนเม็ดไขปลา (แกะไขปลา) เพื่อใช้ในการเกาะเกี่ยวจับยึดัญมณีทรงกลมเอาไว้กับตัวเรือน

คำอธิบายรายวิชา

ฝึกปฏิบัติในการจิกและแกะเนื้อโลหะเพื่อสร้างเนื้อโลหะขนาดเล็กเกาะยึดขอบของัญมณีทรงกลมไว้กับตัวเรือนให้แน่นหนาแข็งแรง ศัพท์ทางช่างเรียกว่าการฝังแบบไขพลาสติก (หมายถึงแกะเนื้อโลหะให้เป็นเม็ดไขปลาขึ้นมาเองแบบสดๆ) และปรับแต่งเนื้อโลหะส่วนจับยึดให้กลมรวมถึงปั้นเม็ดไขปลาให้กลมเกลี้ยงเงาวาวสวยงาม

1020420305 การประดับัญมณีแบบฝังหนามเตย (0 : 3)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีทักษะในเทคนิควิธีการประดับัญมณีที่ใช้ลวดหนามโลหะลักษณะต่างๆ เกาะเกี่ยวจับยึดัญมณีไว้กับตัวเรือนรูปพรรณ (ฝังแบบหนามเตย)

คำอธิบายรายวิชา

ฝึกปฏิบัติการกรอเนื้อโลหะตรงส่วนในของลวดหนามโลหะให้เกิดเป็นร่องสำหรับสอดวางขอบัญมณีลงไปแล้วกดโน้มลวดหนามโลหะเกาะยึดบ่าและขอบของัญมณีให้แน่นหนาแข็งแรงกับตัวเรือน และตกแต่งปั้นคลึงส่วนหนามให้กลมเงาสวยงาม ศัพท์ทางช่างเรียกว่าการฝังแบบหนามเตย

1020420306 การประดับัญมณีแบบฝังลีด (0 : 6)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีทักษะในเทคนิควิธีการประดับัญมณีที่ใช้เนื้อโลหะตีเปียดหุ้มขอบของัญมณี 2 ด้านเพื่อยึดแน่นไว้กับช่องตัวเรือนที่เป็นรางมีลักษณะแฉกตรงและแฉกโค้ง

คำอธิบายรายวิชา

ฝึกปฏิบัติการกรอเนื้อโลหะในส่วนที่เป็นรางให้มีร่องเพื่อรองรับขาของอัญมณีก่อนตีเนื้อโลหะเป็ดยอดขอบของอัญมณีไว้ 2 ด้าน สำหรับจับยึดเม็ดอัญมณีให้อยู่แน่นหนาไปกับตัวเรือนรูปพรรณและตัดเงาขอบส่วนในและตกแต่งผิวรอบๆ ของขอบให้สวยงามศัพท์ช่างเรียกเทคนิคนี้ว่า งานฝังลึอก งานฝังสอด และงานฝังรีด

1020420307 การประดับอัญมณีแบบฝังหุ้มขอบ (0 : 3)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีทักษะในวิธีการประดับอัญมณีที่ใช้เนื้อโลหะกลบหุ้มขอบของอัญมณีโดยรอบไว้กับตัวเรือนรูปแบบลักษณะต่างๆ ที่สอดคล้องกับรูปร่างของอัญมณี (กระเปาะ)

คำอธิบายรายวิชา

ฝึกปฏิบัติการกรอเนื้อโลหะในรูปทรงกระเปาะให้มีร่องเพื่อสร้างเป็นบารองรับอัญมณีก่อนตีเนื้อโลหะส่วนบนของขอบกระเปาะ เพื่อกลบขอบของอัญมณีไว้โดยรอบ สำหรับจับยึดเม็ดอัญมณีให้อยู่แน่นหนาไปกับตัวเรือนรูปพรรณและตัดเงาขอบส่วนในกระเปาะและตกแต่งผิวรอบๆ ของขอบกระเปาะให้สวยงามตามรูปร่าง

1020419901 การวัดและประเมินผล (1 : 2)

ประเมินความรู้และทักษะของผู้เข้ารับการฝึก โดยการทดสอบภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

คณะผู้จัดทำหลักสูตร

1. นายอนุรัตน์ เขมานิภูธราไท	ที่ปรึกษา
สมาคมช่างทองไทย
2. นายธนภุต เผ่าเวียงคำ	อุปนายก 2
สมาคมช่างทองไทย
3. นายยงยุทธ รัตนปัญญา	อุปนายก 3
สมาคมช่างทองไทย
4. นายศิริ สาระพวงค์	เลขาธิการ
สมาคมช่างทองไทย
5. ว่าที่ร้อยตรี ดร. สุธธิภิบาล	กรรมการ
สมาคมช่างทองไทย
6. นายสุทธิไชย โพธิ์สามต้น	กรรมการ
สมาคมช่างทองไทย

1020420307 การประดิษฐ์แบบฝิ่งหุ้มขอบ

(0 : 3)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีทักษะในวิธีการประดิษฐ์แบบฝิ่งหุ้มขอบของอัญมณี โดยรอบไว้กับตัวเรือนรูปแบบลักษณะต่างๆที่สอดคล้องกับรูปร่างของอัญมณี (กระเปาะ)

คำอธิบายรายวิชา

ฝึกปฏิบัติการกรอเนื้อโลหะในรูปทรงกระเปาะให้มีร่องเพื่อสร้างเป็นบารองรับอัญมณี ก่อนติดเนื้อโลหะส่วนบนของขอบกระเปาะ เพื่อกลบขอบของอัญมณีไว้โดยรอบ สำหรับจับยึดเม็ดอัญมณี ให้อยู่แน่นหนากับตัวเรือนรูปพรรณและตัดเงาขอบส่วนในกระเปาะและตกแต่งผิวรอบๆ ของขอบกระเปาะ ให้สวยงามตามรูปร่าง

1020419901 การวัดและประเมินผล

(1 : 2)

ประเมินความรู้และทักษะของผู้เข้ารับการฝึก โดยการทดสอบภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

คณะผู้จัดทำหลักสูตร

1. นายอนุรัตน์ เขมานิภูธาไท	ที่ปรึกษา
สมาคมช่างทองไทย
2. นายธนภุต ผ่องเวียงคำ	อุปนายก 2
สมาคมช่างทองไทย
3. นายยงยุทธ รัตนปัญญา	อุปนายก 3
สมาคมช่างทองไทย
4. นายศิริ สาระพวงค์	เลขาธิการ
สมาคมช่างทองไทย
5. ว่าที่ร้อยตรี ตรณ์ สุทธิภิบาล	กรรมการ
สมาคมช่างทองไทย
6. นายสุทธิไชย โพธิ์สามต้น	กรรมการ
สมาคมช่างทองไทย
7. นายอาจันต์ อินจันทร์	นักวิชาการพัฒนาฝีมือแรงงานชำนาญการ
สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 13 กรุงเทพมหานคร
8. นายโอภาส คำอ่อน	ครูฝึกฝีมือแรงงาน ระดับ ๒
สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 13 กรุงเทพมหานคร

ลงนาม.....ผู้เสนอหลักสูตร

(นางสาวนิตยา แสงพุ่มพงษ์)

นักวิชาการพัฒนาฝีมือแรงงานชำนาญการพิเศษ

ลงนาม.....ผู้เห็นชอบหลักสูตร

(นางศิริลักษณ์ ฮั่วรุ่งเรือง)

ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 13 กรุงเทพมหานคร

